

IZ SVETA TIŠINE

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije

Vesel božič in srečno novo leto 2024

Letnik XLIII, št. 11-12, november-december 2023 | ISSN 1318-1394

**DGNP Maribor praznovalo
90-letnico delovanja**

**Gluhe ženske Balkana
stopajo v ospredje**

**Etimološki slovar slovenskega
znakovnega jezika**

**Gledališki festival gluhih
v Novi Gorici**

Izdajatelj:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
Drenikova 24, Ljubljana
telefon: 01/500 15 00
telefaks: 01/500 15 22

Spletna stran: www.zveza-gns.si

Urednik: Janez Žura

Uredniški odbor: Aleksandra Rijavec,
Valerija Škof, Sašo Letonja

Jezikovni pregled: Darka Tepina Podgoršek

Oblikovanje: Artmedia

Tisk: Tiskarna DTP

Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne izražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva in ZDGNS.

Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo.

Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografija na naslovnici:

Storyblocks

Obvestilo urednika

Spoštovani,

14. november je praznik gluhih v Sloveniji, saj se na ta dan spominjamo vpisa slovenskega znakovnega jezika leta 2002 v zakon. Slabih 20 let pozneje pa je Slovenija kot peta država v Evropski uniji in dvanajsta država na svetu znakovni jezik vpisala tudi v ustavo. Slovenski znakovni jezik, ki ga uporablja okoli 1500 ljudi, temelji na uporabi rok, mimike obraza in gibanja telesa. Prstna abeceda se lahko uporablja skupaj z znakovnim jezikom. Znakovni jezik nima enake slovnice kot govorjeni, saj je od njega neodvisen in se razvija v skupnosti gluhih. Je osnovno sredstvo sporazumevanja med gluhihimi in jim omogoča optimalni razvoj. Čeprav je slovenski znakovni jezik ustavna pravica, pa si skupnost gluhih še vedno prizadeva, da se stvari premaknejo z mrtve črke na papirju. V tej številki glasila predstavljamo nekatera odkritja gluhih raziskovalcev slovenskega znakovnega jezika na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS), kjer so predstavili zgodovinsko ozadje izvora slovenskega znakovnega jezika in iz pozabe iztrgali več kot 500 kretenj, ki so tako rekoč že izginile. Čestitke pa izrekamo članom Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor, ki je praznovalo 90 let delovanja, in jim želimo uspešno delo še naprej.

Glasilo Iz sveta tišine prispeva h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni. Prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: urednistvo@zveza-gns.si.

Če se vam zdi glasilo zanimivo in ga želite prejemati brezplačno, nam pišite na e-naslov: urednistvo@zveza-gns.si ali svoje ime, priimek in naslov sporočite na:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo Iz sveta tišine je dosegljivo tudi na spletu: www.zveza-gns.si.

Navodilo avtorjem

Besedilne datoteke

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnili, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

Slikovne priloge

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije posnete s fotoaparatom, izberite nastavev kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304). Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavev kakovosti slike črko L (Large). Tvrstne fotografije so običajno v formatu .jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu .jpg. Če nimate kakovostnega optičnega bralnika, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB. Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument, ampak jih pripnite k svoji elektronski pošti. Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

Kazalo

Aktualno	Kultura
4 3. december, mednarodni dan invalidov	Gledališki festival gluhih v Novi Gorici 14
Aktivnosti zveze	Šport
5 Etimološki slovar slovenskega znakovnega jezika	Gluha športnika leta sta Leja Glojnarič in Marino Kegl 16
8 Gluhe ženske Balkana stopajo v ospredje	Iz naših društev
Intervju	90 let DGNP Maribor 21
10 Poglejte nas v oči, upočasnite govor in nam dajte priložnost	Poezija 26

3. december, mednarodni dan invalidov

Mednarodni dan invalidov je bil prvič razglašen leta 1992 z resolucijo Generalne skupščine Organizacije združenih narodov. Invalidov je 15 odstotkov svetovne populacije, kar pomeni več kot milijarda ljudi. Kljub temu se

še vedno spopadajo z diskriminacijo in socialno izključenostjo. Vsako leto bodisi Evropski parlament bodisi Evropska komisija v svojih prostorih organizira konferenco ob mednarodnem dnevu invalidov – letošnja v svojih prostorih pripravlja Evropska komisija. Konference se udeležujejo predstavniki invalidskih organizacij na mednarodni ravni in predstavniki nacionalnih krovnih organizacij invalidov. V imenu Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS) se je konference udeležil predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih (ZDGNS) Mladen Veršič. Tokratne teme so bile usmerjene v pravice invalidov do dostopnih volitev, v izzive usposabljanja in zaposlovanja ter dostopnosti. Za osebe z izgubo sluha je ključnega pomena dostop do informacij v procesu volitev ter predvsem možnost voliti in biti izvoljen. Za to pa morajo imeti stodontno dostopnost do informacij in komunikacij.

Aktualno

Etimološki slovar slovenskega znakovnega jezika

14. novembra, ob dnevu slovenskega znakovnega jezika, so gluhi raziskovalci slovenskega znakovnega jezika na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) predstavili zgodovinsko ozadje izvora slovenskega znakovnega jezika (SZJ) in iz pozabe iztrgali več kot 500 kretenj, ki so tako rekoč že izginile. Te kretneje imajo korenine v kretnjah starejše avstrijske in italijanske gluhe skupnosti in so jih slovenski gluhi, ki so se šolali na njihovih šolah, prenesli k nam. Tako so predstavljale prajedro današnjega slovenskega znakovnega jezika. Zamisel, da bi te kretneje znova obudili, se je porodila Antonu Petriču, strokovnemu sodelavcu ZDGNS. »Spomnil sem se, da imamo veliko kretenj, ki so se porazgubile v preteklosti, zato sem se odločil, da na razpis prijavim projekt etimološki slovar. Njegov namen je ohraniti osnove slovenskega znakovnega jezika in raziskati stare kretneje, ki so čez noč

izginile. Nato me je vodila misel, da bi bilo dobro, če bi te stare kretneje oživili, jih raziskali in vnesli v slovar, da bodo ostale tudi za zanamce.«

Tina Strel iz skupine za razvoj slovenskega znakovnega jezika poudarja, da je SZJ njen edini materni jezik, saj je z njim odraščala in z njim lahko najbolje izrazi svoja čustva. Valerija Škof je ob tem povedala, da je zanjo to najlepši jezik, saj je njen naravni, materni jezik, ki ga vedno uporablja s ponosom. Sekretar

Anton Petrič, strokovni sodelavec ZDGNS

Aktivnosti
ZVEZE

V Sloveniji je uradno okoli 70 tolmačev, ki skrbijo za enakopravno razumevanje in vključevanje gluhih v družbo.

ZDGNS Matjaž Juhart, slišišči otrok gluhih staršev, pa je dejal, da kot otrok ni vedel, da obstaja še kak drug jezik poleg znakovnega. Šele pozneje, ko je vstopil v vrtec, je začel spoznavati slovenski jezik in se ga učiti.

V začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja je bila ustanovljena prva skupina za razvoj slovenskega znakovnega jezika. Skupino so sestavljali takrat še neuradni tolmači, po večini otroci gluhih staršev in gluhi posamezniki. Sledila je izdaja prvega slovarja slovenskega znakovnega jezika z naslovom Govorica rok, ki je vseboval zapise prvih 666 kretenj. Danes ima slovar slovenskega znakovnega jezika več kot 25.000 kretenj, kar je po mnenju strokovnjakov besedni zaklad otroka v tretjem razredu osnovne šole. Za primerjavo: slovar slovenskega knjižnega jezika vsebuje več kot 110 tisoč besed.

Tina Strel je ob tem povedala še, da razvijajo kretnje za nove besede, ki jih v slovarju SZJ še ni. »To je pomembno, ker je čedalje več mladih, ki uporabljajo napredno tehnologijo, za katero pa še ni kretenj v slovenskem zna-

kovnem jeziku, zato samodejno vzamejo mednarodno kretnjo. Pomembno je tudi za izobraževanju gluhih, saj je še veliko besed, ki nimajo kretenj, in jih preprosto črkujejo. Zato tudi tukaj iščemo rešitve in določamo nove kretnje.«

Valerija Škof, koordinatorka skupine za razvoj slovenskega znakovnega jezika, je dodala, da veliko slišiščih misli, da je znakovni jezik en, unikatni, pa v resnici ni tako. »Znakovni jezik se razlikuje od države do države. Tako kot ima vsaka država svoj nacionalni jezik, obstajajo tudi nacionalni znakovni jeziki. Znakovni jezik pa se razlikuje še po narečjih. Tako je tudi v Sloveniji. Pokažem lahko, kako se razlikujejo kretnje za pivo. Prva kretnja za »pivo« nakazuje, kako se pivo peni, druga kretnja za »pivo« nakazuje zamašek na steklenici piva. Tretja kretnja je takšna, ki sicer pomeni »svobodo«, a ne vem, zakaj se uporablja za pivo, četrta kretnja za »pivo« pa nakazuje odpiranje pločevinke. Naj povem še primerjavo slovenske kretnje z avstrijsko. Ista kretnja kot slovenska za »seks« pomeni v Avstriji »igrati se«. Če pridem v Avstrijo igrat

Aktivnosti zveze

odbojko in mi nekdo odkreta »greva igrat« v tamkajšnjem znakovnem jeziku, ga čukasto pogledam.«

Člani gluhe skupnosti so dolgo čakali na vpis svojega maternega jezika, torej slovenskega znakovnega jezika, v zakon. To se je zgodilo 14. novembra 2002, zato takrat praznujemo dan slovenskega znakovnega jezika. Skoraj 20 let po tem je SZJ postal tudi ustavna pravica. Znakovni jezik je jezik, ki izraža besede s kretnjami rok, mimiko obraza in gibanjem telesa ter za gluhe pomeni osnovno obliko sporazumevanja.

Pomembno se je zavedati, da je za doseganje enakopravnosti potrebno več kot le za-

se namreč pokažejo pri uveljavljanju pravic gluhih v praksi, saj ponekod ni posluha in volje, da bi se stvari spremenile na bolje.

Valerija Škof, novinarka Spletne TV (desno)

Slovar slovenskega knjižnega jezika vsebuje več kot 110 tisoč besed, slovar slovenskega znakovnega jezika pa zgolj nekaj več kot 25.000 kretenj.

Slovar SZJ na družbenem omrežju

Slovar slovenskega znakovnega jezika ima aktivno stran na družbenem omrežju Facebook, kjer si lahko ogledate nove kretnje, ki nastajajo in jih razvijajo v skupini za razvoj slovenskega znakovnega jezika, ki deluje na Inštitutu za razvoj SZJ pri Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije. Najdete nas na spletni povezavi www.facebook.com/szjsi.

Gluhe ženske Balkana stopajo v ospredje

»Gluhe ženske z Balkana šele stopajo v ospredje. Same so zavihale rokave in postale dejavne. V Evropi imajo že ustaljen sistem, na Balkanu pa so komaj začele,« je dejala Isabelle Malaurie, nekdanja predsednica Evropske organizacije za šport gluhih (EDSO), na prvem mednarodnem seminarju z naslovom **»Opolnomočenje gluhih žensk«** – voditeljic iz balkanskih držav.

Seminar sta v začetku novembra organizirali Športna zveza gluhih Slovenije in Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije. Zamisel pa se je porodila predsednici Športne zveze gluhih Slovenije (ŠZGS) Sabini Hmelina. *»Leta 2010 sem bila v Pragi in leta 2014 v Madridu kot delegatka Športne zveze gluhih Slovenije na seminarju za šport žensk. Tam sem opazila, da je največ udeleženk iz Estonije, Skandinavije, tudi iz Slovenije in Hrva-*

ške in da ni udeleženk z Balkana. Potem sem dobila zamisel, da bi organizirali seminar, in to smo tudi naredili. Res pa sem opazila, da gluhe ženske z Balkana niso vključene v šport na kongresu niti na seminarjih za ženske.«

Isabelle Malaurie je Sloveniji čestitala za organizacijo seminarja in dodala: *»Najprej je treba imeti dobre temelje v društvih. Imeti*

Aktivnosti zveze

morajo motivacijo; to najbolj pomaga pri delu. Vedeti morajo, kje dobiti motivacijo, in treba je poznati statut. Najbolj pa je nujno pogledati vase, ali zmorejo, ali so samozavestne, ali bodo stale trdno na tleh, ali bodo sprejele vso odgovornost. Treba je delati v ekipi, se povezati, in uspeh pride. Pomembne so tudi izkušnje. Če so kakšne napake ali ovire, je vseeno, treba je iti samo počasi naprej. Najprej pa je treba delati v društvu, kjer dobite začetne izkušnje, pozneje pa jih še nadgradite. Za ženske pa takole: v društvih in na zvezah imajo zapisane pravilnike, da morata biti oba spola enakopravna; to velja za vse. In da morajo pomagati ženskam pri kandidaturi za vključitev v organe in jih seveda ves čas podpirati, da se opolnomočijo. To je pomembno za prihodnji razvoj in večje število športnic.«

Seminar je potekal v slikoviti Kranjski Gori, udeležilo pa se ga je devetnajst udeleženk iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Srbije, Bolgarije, Albanije, Grčije, Turčije in Slovenije. Poleg Isabell Malaurie je bila častna gostja seminarja tudi predsednica Evropske zveze gluhih (EUD) Sofia Isari, ki je udeležinke pozvala, naj se vključujejo v različne odbore in tako aktivno sodelujejo pri odločanju: »Jaz sem predavala in vodila de-

lavnico, kako voditi, kako se zazreti vase, ne obupati, se opolnomočiti, in o tem, da ženske potrebujejo dejavnosti. Vse to je bilo izredno dragoceno znanje zanje. Prav tako sem posredovala znanje, kako naj začnejo delovati v svojih državah na Balkanu in se pridružijo svojim zvezam ali pa se vključijo kot članice v odbore, da niso v odborih samo moški. Treba je najti razmerje med moškimi in ženskami, različnost pa je dobrodošla.«

Na seminarju so se odločile, da ga organizirajo tudi v prihodnje, in sicer vsako drugo leto v drugi državi. Organizacijo naslednjega seminarja za opolnomočenje žensk je prevzela Turčija.

Seminarja se je udeležilo 19 žensk iz devetih držav.

Seminar sta organizirali Športna zveza gluhih Slovenije in Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.

Poglejte nas v oči, upočasnite govor in nam dajte priložnost

V tokratni številki objavljamo intervju z Jeleno Bolšedonovo, ki je v okviru dobrodelne Woltove akcije ljudi ozaveščala o gluhoti. Od konca septembra do začetka novembra je na kolesu pony opravljala dostave v vseh mestih po Sloveniji, kjer je prisotno podjetje Wolt. Od vsakega prevoženega kilometra in delno tudi od naročila se je zbiral denar, končni znesek v višini 2272 evrov pa so podarili Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana.

Prosil bi te, da napišeš nekaj o sebi.

Sem Jelena Bolšedonova. Od rojstva sem gluha. Rodila sem se v Estoniji, v mestu Talin, zdaj pa že več kot 10 let živim v Sloveniji. Sem pa sem prišla zaradi ljubezni.

Kako si prišla na idejo za projekt dobrodelne akcije podjetja Wolt?

Že nekaj časa delam pri Woltu. Začela sem kot dostavljavka, zdaj pa delam tudi v pisarni kot pomočnica, delno pa še vedno opravljam delo dostavljavke v Ljubljani. Zaposleni imamo tedenske sestanke, kjer poročamo o razmerah v mestih, kjer je Wolt prisoten. In tako sem prišla na idejo, da bi bilo super, če bi spoznala vse te kraje in en dan opravljala delo

Intervju

dostavljavke v vsakem od teh krajev. Slovenija je res čudovita država, in da bi jo tako malo bolje spoznala, se mi je zdelo super. To idejo sem omenila sodelavki Daši, ki dela v marketingu, in zamisel se ji je zdelo odlična. Takoj jo je zagrabila, pripravila projekt in se domislila, da bi projekt vseboval tudi humanitarno noto.

Kako to, da si zbrana sredstva poklonila prav Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana?

Odločitev, za koga bi zbirali denar, je bila zelo težka, na koncu pa je prevladala želja, da denar namenimo otrokom, ki imajo pred sabo še vse življenje. Denar smo zbirali tako, da se je za vsak moj prevoženi kilometer s kolesom pony v mošnjček stekal denar, delno pa se je denar stekal tudi od naročil strank. Tako je bila vsota zbranega denarja deloma nabrana z mojimi 504 prevoženimi kilometri, kot je pokazal števec, in deloma od 64 naročil strank.

Kakšni so bili odzivi ljudi, kako si komunicirala pri dostavi hrane? Se ti je pripetilo kaj zabavnega?

Vseh 23 mest je res čudovitih in povsod sem uživala. Seveda se pri dostavi dogajajo različ-

V Celju z bronastim kipom fotografa Josipa Pelikana

Jelena je tudi velika ljubiteljica živali.

Pred kipom Franceta
Prešerna v Kranju

ne stvari. Da bi bilo kaj posebej zabavnega – no, predvsem smo se na vsakem terenu zelo zabavali mi trije, člani ekipe Wolt, poleg mene še fotograf Nejc in Daša, ki je skrbela za medijsko pokritost, kontakte z mediji, oglaševanje. Onadva sta me res ves čas spremljala, mi pomagala, me bodrila in skupaj smo se zabavali in se imeli fino. Večkrat sem ju naučila tudi kako kretljivo.

Ali meniš, da ljudje zdaj drugače gledajo na gluhe? Kako?

Na splošno se odnos do gluhih počasi spreminja. Opažam pa, da smo ljudje različni in tako tudi zelo različno gledajo na nas gluhe. Nekateri razumejo, da smo gluhi in da so kretnje naš jezik in roke način, kako se sporazu-

mevamo, nekateri pa nas še vedno gledajo odklonilno in se jim zdi, da pač nekaj maha-mo (kot opice) in da smo čudni; spet tretji bi se radi naučili jezika in se nam približali, komunicirali z nami ...

Kako sicer deluješ v okviru gluhe skupnosti Slovenije? Vem, da si npr. članica gledališke skupine Tihe stopinje, ukvarjaš se tudi s športom ...

Še preden sem prišla v Slovenijo, sem se ukvarjala z gledališčem. S tem sem nadaljevala tudi po selitvi v Slovenijo. Pridružila sem se ekipi Tihe stopinje, zadnje čase pa sodelujem bolj kot scenografka. Ves čas se ukvarjam tudi s športom, odbojko, odbojko na mivki, zadnje čase pa me je prevzel nov šport – jadranje.

Kaj bi sporočila našim bralcem?

Ljudje smo si različni. Nekateri se rodimo gluhi ali morda s katero od drugih invalidnosti ali primanjkljajev. Vendar moramo vedeti, da nismo sami. Lepo je, da se povezujemo, da smo odprti za sodelovanje, da držimo skupaj, saj smo le tako lahko močni, uspešni in se s tem samouresničujemo. Če vsak nastopa sam, nima moči, je osamljen, neuspešen, nezadovoljen. Samo skupaj smo lahko uspešni, zato pomagajmo drug drugemu. Glejmo in iščimo pozitivne stvari v življenju, ne negativnih. Tako bo svet lepši in prijaznejši.

Jeleni čestitamo za opravljeno dobrodelno akcijo in ozaveščanje družbe o skupnosti gluhih, zaključujemo pa tudi z njeno mislijo: »Ko nas srečate, se nam nasmejte, nas pogledajte v oči, se umirite in upočasnite govor ter govorite razločno, pa bo šlo. Velikokrat vas bomo razumeli le s pomočjo branja z ustnic, pomagajte pa nam lahko tudi tako, da povedano zapišete na listek ali v telefon.«

**NE ZAMENJAJ
SLUHA
ZA KRATKOTRAJNI
UŽITEK.**

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

Gledališki festival gluhih v Novi Gorici

Po šestnajstih letih je v organizaciji Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske spet potekal gledališki festival gluhih.

Prizor iz igre Kovček V uvodnem nagovoru je strokovni delavec za kulturo pri ZDGNS Anton Petrič poudaril, da

je festival posvečen dnevu slovenskega jezika, ki smo ga praznovali 14. novembra. Obenem je bilo to tudi priznanje Društvu gluhih in naglušnih Severne Primorske za dolgoletno aktivno delo tudi na področju kulture, še posebej gledališča, in z bogato zgodovino gledaliških nastopov. Predsednik DGN Severne Primorske Vladan Vukajlovič je sicer pričakoval večjo udeležbo, a je vesel, da jim je uspelo izvesti festival, ki je časovno sovpadel s 70. obletnico ustanovitve društva in 20-letnico delovanja njihove gledališke skupine. Festival je povezovala Tina Strel, ki je dejala, da je pomembno, da obstajajo predstave tudi za gluhe, in sicer v njihovem maternem jeziku. »Lahko so spremljali predstavo, nasme-

jali so se in bil je lep večer. Po festivalu so se gluhi družili, kar se dogaja enkrat na leto. Poskrbimo za to, da kultura med gluhi ne bo minila, ampak se bo ohranila. Drugače pa je za slišče dobro, da opazujejo, kako so gluhi sposobni predstaviti razne načine gledališča. Vse to močno predstavlja nas, znakovni jezik, našo kulturo.»

Na odru se je zvrstilo šest točk, prvo, z naslovom Ogledalo, je v tehniki pantomime pripravilo DGN Ljubljana. Sledila je igra Metulj v gledališki tehniki visual vernacular. Gre za tehniko, ki združuje poezijo in pantomimo, zato je tudi zelo primerna za gluho in naglušno občinstvo. Nato so igralci kranjskega društva AURIS predstavili igro Šola, v kateri so obravnavali šolanje gluhih otrok v času prepovedi znakovnega jezika. Naslednja je bila točka avtorske poezije z naslovom Pogrešam te, ki jo je avtorica Dunja Hrvatin iz

DGN Severne Primorske posvetila umrlemu prijatelju. DGN Ljubljana je pripravilo komedijo z naslovom Kovček. Zabavne peripetije zaradi zamenjave dveh kovčkov so dodobra nasmejale občinstvo, dobra volja pa se je nadaljevala tudi z igro V restavraciji, ki so jo uprizorili člani DGN Severne Primorske.

Vsi nastopajoči na odru

Kultura

Prizor iz igre
V restavraciji

Šport Gluha športnika leta sta Leja Glojnarič in Marino Kegl

Športna zveza gluhih Slovenije je izbrala najboljše gluhe športnike leta. Med posamezniki sta to atletinja Leja Glojnarič in teniški igralec Marino Kegl. Ekipa leta 2023 je postala kegljaška reprezentanca gluhih, najboljše športno društvo pa Društvo oseb z okvaro sluha celjske regije.

Šport

Marino Kegl
z bronasto kolajno

tem mestu lestvice gluhih teniških igralcev, četrti je bil tudi na olimpijskih igrah gluhih v Braziliji.

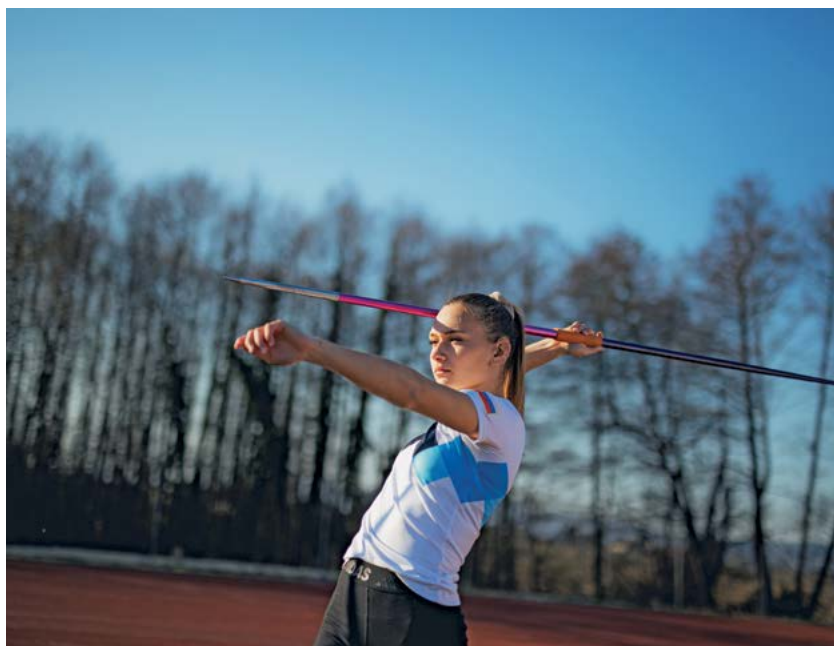
Priznanje za gluhega športnika leta je prejel že lani, letos pa je dobil tudi prestižno plaketo Mestne občine Murska Sobota za izjemne dosežke v športu ter izjemno promocijo Murske Sobote tako doma kot v tujini. Uspešno je zastopal Slovenijo na številnih mednarodnih teniških tekmovanjih gluhih. Njegovi dosežki so pogosto presegli pričakovanja. Marino Kegl na svoji športni poti ni osvajal samo lovorik in priznanj, ampak tudi srca mnogih. S svojim pozitivnim pristopom, skromnostjo in vedno nasmejanim obrazom je priljubljen med soigralci in tekmovalci, ki ga cenijo kot izjemnega športnega kolega.

Marino Kegl je v svoji karieri nanizal že številne uspehe, nazadnje pa je osvojil bronasto kolajno na svetovnem prvenstvu za gluhe v Grčiji. V malem finalu je z 2 : 1 v nizih z 2 : 6, 6 : 4 in 6 : 1 premagal Madžara Gáborja Máthéja. Svetovni prvak je postal Korejec Duckhee Lee, drugo mesto je zasedel Čeh Jaroslav Šmédok. Pred enim letom je Kegl na mednarodnem turnirju gluhih v Pragi osvojil drugo mesto, nato zmagal na praškem turnirju, potem pa postal še zmagovalec mednarodnega turnirja v Bratislavi na Slovaškem in v Lipnici (nem. Leibnitz) v Avstriji. Januarja se je izkazal na odprtem teniškem prvenstvu Avstralije, kjer so prvič na svetu pripravili turnir za grand slam za gluhe in naglušne. Štirikrat je v skupinskem delu in polfinalu zmagal nad olimpijskim prvakom Jaroslavom Šmédkom iz Češke, v finalu pa je moral priznati premoč Gáborja Máthéja. Lansko leto je Marino Kegl končal na čet-

Športnica leta Leja Glojnarič

20-letna atletinja Leja Glojnarič je na evropskem prvenstvu gluhih v atletiki v Szczecinu na Poljskem osvojila tri zlate in eno srebrno

Leja Glojnarič
pri metu kopja

Od leve proti desni:
Anton Petrič, strokovni
sodelavec ZDGNS,
trener Darko Kegl,
športnik leta Marino
Kegl, Sabina Hmelina,
predsednica ŠZGS

medaljo. Zlata se je veselila v mnogoboju, kjer je konkurenco pokorila z novim svetovnim rekordom (5085 točk). Zatem je osvojila zlato kolajno še v skoku v daljino, potem ko je v teku na 100 m z ovirami pristala na drugem mestu. Pred zaključkom prvenstva je postala še evropska prvakinja v skoku v višino.

Športna ekipa gluhih – kegljaška reprezentanca gluhih

Na evropskem prvenstvu gluhih v kegljanju, ki je bilo maja v bavarskem mestu Straubing, so slovensko reprezentanco zastopali Branko Srdan iz DGN Ljubljana, Gregor Skalicky iz DGN Posavja, Tomaž Klemen, Rado Selan in kot vodja Aleš Peperko iz DOOS Celje.

V ekipni konkurenci so Slovenci zasedli četrto mesto, v disciplini sprint je bil Tomaž Klemen drugi, Aleš Peperko je končal kot tretji. V konkurenci posameznikov je naslov

prvaka osvojil Gregor Skalicky, v kombinaciji pa ga je Hrvat Bratič premagal za pičle štiri keglje. Po končanem tekmovalstvu je sledila še razglasitev po vseh štirih nastopih. Aleš Peperko je zmagal, Tihomir Bratič iz Hrvaške je bil drugi, Gregor Skalicky pa je osvojil 3. mesto.

Slovenska kegljaška reprezentanca je tako na tem prvenstvu osvojila šest medalj.

Naj športno društvo gluhih – DOOS celjske regije

DOOS celjske regije je s svojo udeležbo in dosežki na državnih prvenstvih gluhih v letu 2023 doseglo največ točk med 13 društvi in postalo najboljšo športno društvo v letu 2023.

Vsem iskreno čestitamo in želimo obilo uspehov tudi v prihodnjem letu.

PRIJAVA NA SMS-OBVESTILA

S kratkimi telefonskimi obvestili želi Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije obveščati uporabnike o izrednih dogodkih, novicah in ukrepih, ki so pomembni zanje.

Prejemanje SMS-obvestil je za uporabnike brezplačno.

Podatki o uporabniku – ime in priimek *

Mobilna tel. številka

(vpisati brez presledkov in ločil) *

---

* zahtevani podatki

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (v nadaljevanju: izvajalec) se zavezuje, da bo skrbno varovala osebne podatke uporabnikov, pridobljene ob prijavi v sistem za obveščanje. Podatki se bodo zbirali, pridobivali, hranili in obdelovali izključno za namene obveščanja o izrednih dogodkih in o dogodkih, povezanih z aktivnostmi izvajalca.

Podatki so varovani v skladu z zahtevami zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakona, ki ureja elektronsko poslovanje ter elektronski podpis. Izvajalec se zavezuje, da bo zbrane podatke hranil le toliko časa, kot je potrebno za doseg namena, zaradi katerega so bili zbrani.

Uporabnik v postopku registracije posreduje zahtevane osebne podatke. Vsak uporabnik samostojno odgovarja za vsebine, ki jih vpiše ob spletni

prijavi. Uporabnik potrjuje, da je bil pred registracijo ustrezno seznanjen z obsegom in namenom obdelave osebnih podatkov, ki jih je posredoval ob registraciji. Uporabnik ob registraciji podaja osebno privolitev, da lahko izvajalec obdeluje osebne podatke, ki jih uporabnik posreduje ob prijavi v sistem za obveščanje.

Izvajalec se zavezuje, da osebnih podatkov in kontaktnih informacij uporabnikov ne bo uporabljal v druge namene ter jih brez izrecnega dovoljenja uporabnika, razen če bi to zahtevala veljavna zakonodaja, ne bo razkril tretjim osebam. V času upravljanja z osebnimi podatki ima posameznik v skladu z veljavno zakonodajo možnost vpogleda, prepisa, kopiranja, dopolnitve, popravkov, blokiranja in izbrisa osebnih podatkov v zbirki podatkov.

Izvajalec bo pridobljene podatke varoval in preprečeval njihovo zlorabo. Osebne podatke lahko izvajalec uporablja do preklica prijave.

Izpolnjeni obrazec pošljite na naslov:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije

Drenikova 24

1000 Ljubljana

ali

po telefaksu: 01 500 15 22

Kraj in datum:

Podpis uporabnika:

SPLETNA TV

www.spletnatv.si

Drenikova 24, 1000 Ljubljana

(01) 500 15 23

spletna.tv@zveza-zgns.si

Facebook/spletnaTV

Youtube/spletnaTV

Livestream/spletnaTV

The screenshot shows the homepage of Spletna TV. At the top, there is a navigation bar with the logo, 'HITRI DOSTOP', a search bar, and links for 'PONUDBA', 'O NAS', and 'KONTAKT'. Below this, the main content area is divided into several sections:

- AKTUALNO:** Features a large image of hands stacked together with the caption '10. december: Svetovni dan žilovekovih pravic' and a date of '10. 12. 2023'. To its right is a video thumbnail titled 'Želja po enaki obravnavi invalidov' dated '09. 12. 2023'.
- DONIRAJ DOHODNINO:** A blue box with the text: 'Doniraj 1% dohodnine za pomoč gluhim in naglušnim, ki so bili najbolj prizadeti v poplavih.'
- USTAVA RS V SZJ:** A box with a scale icon and the text 'USTAVA RS V SZJ'.
- OGLASI:** A video player thumbnail with a red play button and the text 'Oglejte si videoposnetek' and 'baluffs.com'.
- Other thumbnails:** '3. december, mednarodni dan invalidov' (08. 12. 2023), 'Menta: Vsaka ženska si želi... (Simona Wolf)' (07. 12. 2023), and 'Opolnomočenje gluhih žensk z Balkana' (06. 12. 2023).

At the bottom, there is a 'NOVICE' section with a 'Več novic >' link and a small news snippet dated 'VELENJE, 30. 9. 2023'.

90 let DGNP Maribor

Konec novembra je DGNP Maribor praznovalo 90. obletnico. Društvo deluje kot prostovoljska nevladna organizacija na območju 41 podravske občine. Vanj je vključenih 367 gluhih, naglušnih, gluhoslepih oseb, oseb s polževim vsadkom ter podpornikov društva, njihove storitve pa uporablja 768 ljudi.

Milan Kotnik, sekretar DGN Podravja Maribor, je ob tem povedal: »Zelo sem ponosen, da je današnja proslava ob 90. obletnici ustanovitve društva lepo uspela. Najbolj sem ponosen na to, da je bila dvorana polna naših gluhih, naglušnih in slišočih prijateljev, ki so skupaj z nami počastili to obletnico, tako da sem še vedno pod vtisom te proslave. Program je bil tako zastavljen, da je bilo nekaj za vsak okus, hkrati pa tudi za spomin vseh teh preteklih pozitivnih dogodkov, od zgodovine do današnjih uspehov, pa tudi današnjih, še vedno nerešenih težav. Tudi to

smo danes posebej poudarili in povedali, katere težave bi morala država rešiti in nam v skupnosti gluhih, naglušnih in gluhoslepih pomagati. Ne da bi bilo vse brez ovir, ampak da bi jih bilo čim manj, da bi se lažje vključili v življenje, da bi se enako kot druga družba lahko vključili v izobraževanje, poiskali svoje življenjske cilje in potem enakopravneje živeli.«

Aktivno sodelujejo s preostalimi dvanajstimi društvi, vključenimi v krovno Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije. V društvu vsa-

Iz naših društev

Iz naših društev

Priveditev je spremljal pester kulturni program.

ko leto skupaj z zaposlenimi, prostovoljci in člani organizirajo številne družabne, športne, rekreativne, kulturne in druge dogodke, s katerimi omogočajo članom nekoliko enakopravnejše vključevanje v življenje in delo. Predvsem pa je tukaj pomembno sporazumevanje v slovenskem znakovnem jeziku. Predsednica DGN Podravja Maribor Ernesti-

na Savski je dodala: »Društvo potrebujemo zaradi pomoči, nekateri potrebujejo tudi družbo, ker nimajo kam, ker se nimajo s kom družiti. Za nas je društvo kot drugi dom. Dobimo se vsako sredo in vsi komaj čakajo, da pridejo, ker se s slišječimi ne morejo pogovarjati. Pozdravijo se že, ampak pogovarjati se z njimi ne morejo.«

Zadnjo soboto v mesecu so se zbrali v Narodnem domu Maribor, kjer so slovesno počastili visoki okrogli jubilej. Mariborski župan Saša Arsenovič je ob tej priložnosti dejal. »Zelo sem vesel današnje prireditve, ki je dokazala veliko vključenost vseh nastopajočih, veliko srčnost vseh, ki so bili tukaj. Zelo me tudi veseli, da nas je s prihodom počastila predsednica republike . 15 let je Mestna občina Ma-

ribor občina prijazna invalidom in društvo že 90 let deluje v štirih različnih državah, v različnih sistemih, in vidi se, da je ta potreba po medsebojni pomoči, vključevanju, sodelovanju močnejša od vseh držav in sistemov, kar me izjemno veseli. Zahvalil bi se vsem tistim, ki delujejo profesionalno in prostovoljno, saj ne delujejo samo v organizaciji, ampak so skupnost in njihovo delo je poslanstvo.«

Priprave za pogostitev

Predsednik ZDGNS Mladen Veršič se rokuje s predsednico Slovenije Natašo Pirc Musar.

Častna pokroviteljica dogodka je bila predsednica republike Nataša Pirc Musar, ki je v svojem nagovoru pozvala vlado, da ustavno varovano pravico do slovenskega znakovnega jezika čim prej premakne z mrtve črke na papirju. »Žal se še vedno srečujete s prikrito in odkrito diskriminacijo. Borite se za izenačevanje možnosti in pravic invalidov sluha, za bolj enakopravno življenje v družbi, najprej za izenačitev pravic invalidov iste vrste senzorne oviranosti, še posebej ko uveljavljate pravice iz osebne asistencije in dolgotrajne oskrbe. Verjamem, da boste deležni razumevanja in bo ta diskriminacija, ki s sabo prinaša socialno, ekonomsko, družbeno in komunikacijsko izoliranost, kmalu preteklost, kajti vaši argumenti so trdni, saj je Svetovna zdravstvena organizacija ugotovila, da je gluhotična druga najtežja invalidnost takoj za duševno prizadetostjo. Društvo gluhih in naglušnih Podravja ni samo

organizacija, ampak tudi skupnost. Vaše dejavnosti in dogodki ne le izboljšujejo kakovost življenja svojih članov, ampak tudi prispevajo k ozaveščanju širše javnosti o potrebah in izzivih, s katerimi se soočajo gluhi in naglušni ljudje.«

Društvo si že od začetka prizadeva predvsem za enakopravnost pri dostopnosti do izobrazbe in zaposlenosti, je poudarila predsednica DGNP Maribor Ernestina Savski. »Želimo si več pravic, borimo se za priznanje stodontne telesne okvare, ker smo gluhi res reveži. Dobivajo prenizke pokojnine, imajo nizko izobrazbo, nekateri imajo težave z duševnim zdravjem. Gluhi so sposobni in pametni, lahko delajo vse. Pametni so, zelo dobro delajo, so spretni.«

Društvu gluhih in naglušnih Podravja Maribor iskreno čestitamo ob visokem jubileju

ter mu želimo še veliko let delovanja in ustvarjanja možnosti za enakopravno in čim bolj celovito vključevanje oseb z izgubo sluha v vse sfere družbe.

Nagovor predsednika ZDGNS Mladena Veršiča

Spoštovani vsi!

V veliko veselje mi je, da vas lahko pozdravim v imenu Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije in vseh naših društev po Sloveniji. Velikokrat smo osebe z izgubo sluha, kot smo gluhi, naglušni, gluhoslepi, osebe s tinitusom, kasneje oglušeli in drugi, zaradi težav pri dostopnosti informacij in komunikacij potisnjeni na rob dogajanja ter posledično ne vključeni v vsakodnevno dogajanje. Zato so društva za nas izredno pomembna in mnogokrat tudi drugi dom. V društvu dobimo informacije, prilagojene nam, vodijo se programi in društvo je tudi prostor, kjer se radi družimo. Tako velja tudi za Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor. Društvo praznuje visoko obletnico in veseli nas, da ga vodijo usposobljeni ljudje, ki imajo čut za vse vrste oseb z izgubo sluha. Smo zelo heterogeni in vodstvo društva z organi zna usklajevati vse različne potrebe. Iskrene čestitke vsem vam.

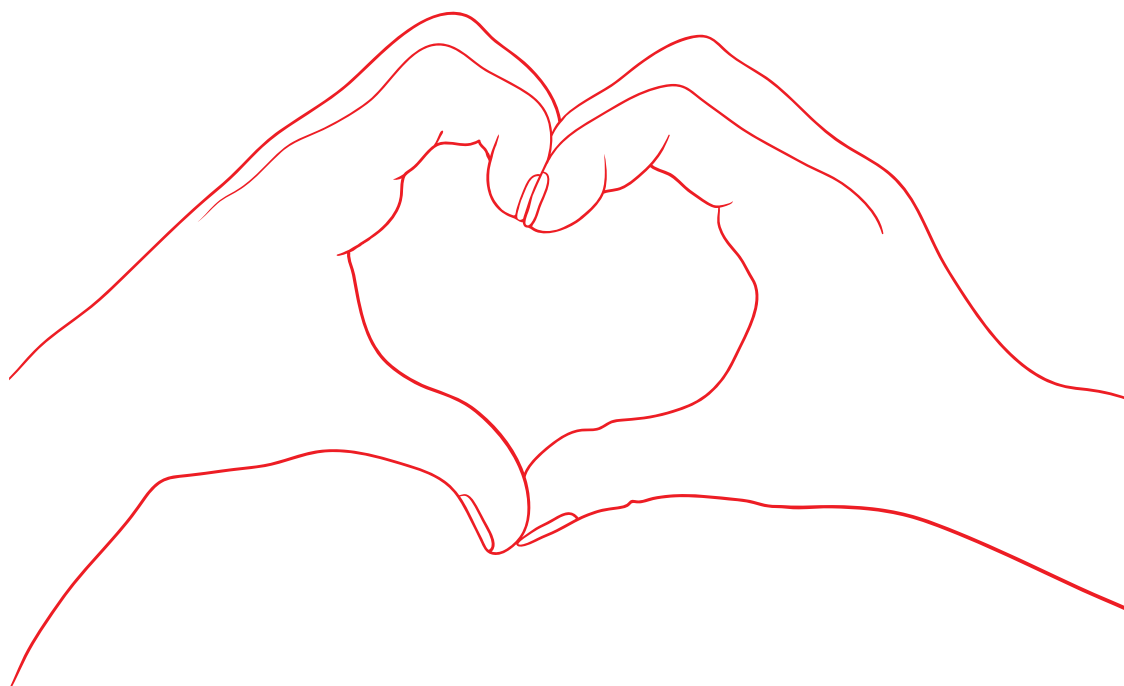
Spoštovanje društvu izkazujete mnogi gostje danes med nami in še posebej srčno in toplo pozdravljam predsednico Republike Slovenije Natašo Pirc Musar. Hvala vam in vsem drugim.

Pred dnevi smo praznovali državni praznik, dan Rudolfa Maistra, ki je bil izredno pomemben ne samo za ta del Slovenije, temveč za

celotno državo. Med drugim je bil velik borec za slovenski jezik. Danes bi si med sabo želeli podobnega človeka, ki bi 62.a člen ustavnega zakona o naši ustavni pravici do svojega jezika, znakovnega jezika, pretvoril v sistemsko državno skrb za slovenski jezik, ki ga uporabljamo gluhi – slovenski znakovni jezik. Žal je 62.a člen še vedno črka na papirju in v Republiki Sloveniji mine življenje generacij gluhih, ki jim še vedno ni zagotovljena sistemsko skrb države. Koliko časa še?

Ker je med nami tudi predsednica republike, bi jo vljudno zaprosili za pomoč pri ozaveščanju odločevalcev in javnosti, da je treba na vseh državnih prireditvah in dogodkih ter tudi javnih ustanovah v Republiki Sloveniji zagotoviti sprotno tolmačenje in sprotne podnapise za okoli 200.000 oseb z izgubo sluha v Republiki Sloveniji. Želimo si, da bi s svojim zgledom spodbudila vse druge odločevalce. Ali ste vedeli, da naglušne osebe še vedno ne morejo s sprotnimi podnapisi spremljati sodnih razprav, predavanj v razredu, javnih prireditelj ali celo javnih medijev? Tako so še vedno precej pahnjeni v tišino in nedostopnost. Tukaj smo vsi skupaj zato, da se jim omogoči kar se da enake pogoje za življenje in delo.

Srečno!

Dragi moj srček

*Objemi moje srce
da bom za vedno tvoja
Dragi moj srček!
Objemi me
Moja ljubezen
Objemi me*

*Želim tvoj dotik in objem
biti varna
Prava ljubezen
biti za vedno tvoja
Nova ljubezen
biti popolna ženska in
srečna*

*Dragi moj srček!
Objemi me
Smejem se ob tebi,
da sem srečna v ljubezni
biti za vedno tvoja*

Prijateljstvo

*Dragi svet!
Ustavimo čas norosti!
Življenje je vrednota.
Zbudimo se...
Prijatelji in prijateljice.
Čas je,
da ustvarimo močen svet,
prijatelji in prijateljice.*

*Naša čudovita komunikacija
v lepi družbi brez
sovraštva
poskrbi za nego odnosa do
sočloveka in pravo podporo,
pomoč,
prijatelji in prijateljice!*

*Vzemimo si čas za srečanje,
zbudimo se in ustavimo čas!
Objemimo dušo!
Ostanimo
prijatelji in prijateljice!*

ZDGNS

Slovar SZJ

Slovar slovenskega znakovnega jezika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je na voljo tudi kot brezplačna mobilna aplikacija.

✓ Iskalnik

Iskanje videoposnetkov po besedah ali besednih zvezah.

✓ Govor

Iskanje videoposnetkov s pomočjo govora.

✓ Kategorije

Iskanje videoposnetkov po kategorijah, tematskih sklopih, pravljicah, mednarodnih kretnjah in učnih primerih.

✓ Kviz

Opravljanje kvizov za utrditev znanja pisane besede in znakovnega jezika.

✓ QR

Čitalec QR-kod za ogled videoposnetkov SZJ.

✓ Gluhoslepi

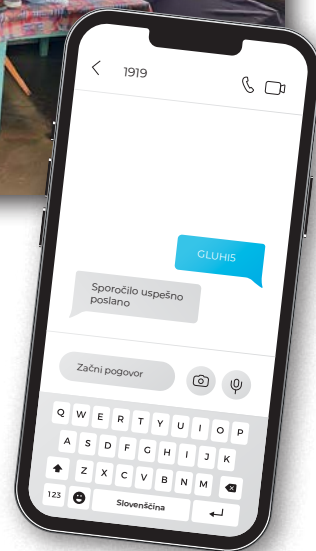
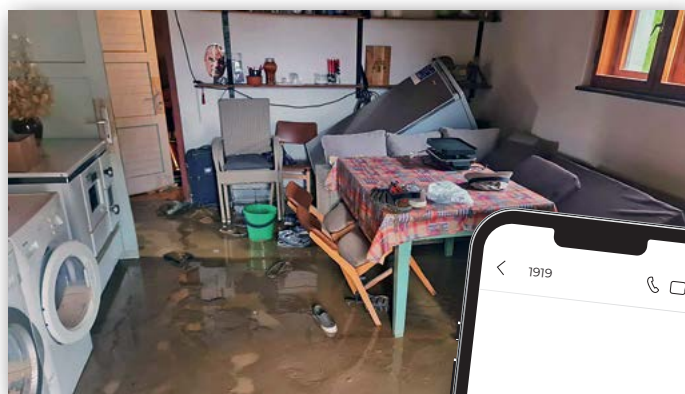
Prilagoditev kontrasta in velikosti pisave za gluhoslepe.

POPLAVE 2023

V poplavah so ogromno škodo utrpeli tudi gluhi in naglušni, zato Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije zbira pomoč.

Pomagate lahko s sporočilom (SMS)

Pošljite sporočilo SMS s ključno besedo **GLUHI5** na številko 1919 in prispevali boste 5 EUR za pomoč prizadetim v poplavah.

Prispevajo lahko uporabniki mobilnih storitev podjetij Telekom Slovenije, Telemach, A1, T-2.

Pravila in pogoji za sodelovanje pri storitvi SMS-donacija so objavljeni na spletni strani Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije.

Pomagate lahko tudi z nakazilom po položnici:

Ime plačnika UPN QR - potrdilo

Namen in rok plačila
POSLEDICA UJME 2023 - POPLAVE

Znesek
EUR

IBAN in referenca prejemnika
SI56 0201 3001 7289 390
SI00 04082023

Ime prejemnika
ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE,
DRENIKOVA 24, 1000 LJUBLJANA

Koda QR

IBAN plačnika

Polog **Dvig**

Referenca plačnika

Ime, ulica in kraj plačnika

Znesek **EUR** **Datum plačila** **Nujno**

Koda namena **Namen plačila** **Rok plačila**
CHAR POSLEDICA UJME 2023 - POPLAVE

IBAN prejemnika **UPN QR**
SI56020130017289390

Referenca prejemnika
SI0004082023

Ime, ulica in kraj prejemnika
ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE,
DRENIKOVA 24, 1000 LJUBLJANA

Podpis plačnika (neobvezno žig)